

Rada
Evropské unie

Brusel 10. dubna 2019
(OR. en)

8462/19

ENER 230
CLIMA 118
CONSUM 144
TRANS 273
AGRI 210
IND 139
ENV 415

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	10. dubna 2019
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2019) 225 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Zpráva o pokroku v oblasti energie z obnovitelných zdrojů

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2019) 225 final.

Příloha: COM(2019) 225 final

V Bruselu dne 9.4.2019
COM(2019) 225 final

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Zpráva o pokroku v oblasti energie z obnovitelných zdrojů

1. ÚVOD

Se vstupem v platnost směrnice (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (dále jen „druhá směrnice“) dne 24. prosince 2018 byl zřízen nový rámec, který ob stojí v budoucnu a který pomůže dosažení závazného cíle Unie spočívajícího v podílu nejméně 32 % energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie do roku 2030. Tento rámec staví na pokroku dosaženém v rámci současné směrnice, mimo jiné včetně povinnosti členských států zachovat cíle platné pro rok 2020 jako základ jejich plánů na další desetiletí. To je dále doplněno dalšími prvky balíčku Čistá energie pro všechny Evropany¹.

Energie z obnovitelných zdrojů patří k základním prioritám energetické unie. Směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů² (dále jen „první směrnice“) je ústředním prvkem politiky energetické unie a hlavním stimulem k dosažení cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů do roku 2020.

Politická priorita Evropské unie získat světové vedoucí postavení v oblasti obnovitelných zdrojů je podpořena přítomností obnovitelných zdrojů ve všech pěti rozměrech energetické unie. Co se týče *energetické bezpečnosti*, snižují obnovitelné zdroje závislost na dovozu fosilních paliv. Odhaduje se, že nárůst využívání obnovitelné energie ve srovnání s úrovní spotřeby obnovitelné energie v roce 2005 umožnil EU snížit poptávku po fosilních palivech o 143 Mtoe v roce 2016³ (přibližně 12 % celkové primární spotřeby fosilních paliv). Závislost Evropy na dovozu energie, zejména s ohledem na dovoz ropy a zemního plynu, se obdobně sníží ze současných 55 % na 20 % do roku 2050 díky primární dodávce energie, která bude převážně pocházet z obnovitelných zdrojů energie⁴. Co se týče *vnitřního trhu s energií*, hrají obnovitelné zdroje stále větší úlohu zejména pro trh s energií, kde téměř jedna třetina (30,8 %) hrubé výroby elektřiny v EU-28 v roce 2017 pocházela z obnovitelných zdrojů⁵.

Stále větší úloha je pozorována také u plynu z obnovitelných zdrojů. Ilustrativním příkladem je Dánsko, kde podíl bioplynu ve vztahu k celkové spotřebě plynu činil v červenci 2018 18,6 %, což představuje 50% nárůst v porovnání s předchozím rokem⁶. Co se týče *energetické účinnosti*, je snížená spotřeba energie úzce spojena s dosažením vyššího podílu obnovitelných zdrojů energie a větším začleňováním obnovitelných zdrojů v malém měřítku v budovách, což zlepšuje energetickou náročnost nákladově efektivním způsobem. Energie z obnovitelných zdrojů dále hraje významnou roli při *dekarbonizaci* a v roce 2016 přispěly

¹ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-strategy-and-energy-union/clean-energy-all-europeans>

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, Úř. věst. L 140, s. 16.

³ <https://www.eea.europa.eu/publications/renewable-energy-in-europe-2018>

⁴ COM(2018) 773: Čistá planeta pro všechny. Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky.

⁵ Eurostat.

⁶ Tisková zpráva portálu Energinet.dk ze dne 31. srpna 2018.

obnovitelné zdroje energie k 460 Mt nevypuštěných hrubých emisí CO₂ (více než polovina celkových emisí skleníkových plynů Itálie v roce 2016)⁷ a odhaduje se, že toto číslo naroste na 499 Mt⁸ v roce 2017. Obnovitelné zdroje energie kromě toho zásadním způsobem přispívají k *inovativnímu* rozměru. V oblasti obnovitelných zdrojů získá 53 % vynálezů společností se sídlem v EU patentovou ochranu mimo Evropu⁹. To poukazuje na vysokou hodnotu inovace, protože ochrana je udělena s výhledem, že vynález má potenciál oslovit zahraniční trhy a mít na nich úspěch. Díky tomuto má EU celosvětové vedoucí postavení v oblasti inovací, protože její podíl je vyšší než podíl ostatních velkých ekonomik¹⁰. V této souvislosti, jak bylo uznáno Mezinárodní agenturou pro obnovitelné zdroje energie (dále jen „IRENA“), se Evropa stala majákem, který ukazuje úspěšné cesty do budoucnosti založené na obnovitelných zdrojích energie, neboť je v čele inovací v oblasti energie¹¹.

Vedoucí postavení je zřejmé také v oblasti různých technologií využívání energie z obnovitelných zdrojů v dodavatelských řetězcích. Co se týče některých technologií, jako jsou větrné turbíny, podíleli se výrobci z EU na přinejmenším 41 % celosvětového nového instalovaného výkonu v roce 2016¹². Co se týče fotovoltaického odvětví EU, mají výrobci fotovoltaického zařízení z EU vedoucí postavení s 50% podílem na celosvětovém trhu, zatímco výrobci invertorů z EU se na celosvětovém trhu podílí více než 18 %¹³. Za účelem zachování a rozšíření svého celosvětového vedoucího postavení v oblasti rozvoje technologií na výrobu obnovitelné energie z oceánů se Komise společně s členskými státy zapojila do úsilí o zvýšení zavádění a plnění cílů snížení nákladů, které jsou stanoveny v Evropském strategickém plánu pro energetické technologie (plán SET)¹⁴. S cílem posílit průmyslovou základnu pro obnovitelné zdroje v Evropě ustavila Komise průmyslové fórum pro čistou energii zaměřené na obnovitelné zdroje energie. V úzké spolupráci s klíčovými aktéry z odvětví fórum navrhuje opatření, která mají zvýšit konkurenceschopnost evropského dodavatelského řetězce pro obnovitelné zdroje energie.

Přínos obnovitelných zdrojů energie přesahuje dopady na pět politických rozměrů, které byly zmíněny výše. Obnovitelná energie je zdrojem hospodářského růstu a pracovních míst pro Evropany, zejména místních pracovních míst s více než 1,4 milionu lidí, kteří v současné době pracují v tomto odvětví, a se souvisejícím obratem, který je odhadován na

⁷ <https://www.eea.europa.eu/publications/renewable-energy-in-europe-2018/>

⁸ EEA, odhady pro rok 2017.

⁹ JRC (2017), „Monitoring R&I in Low-Carbon Energy Technologies“ (Monitorování výzkumu a inovací v oblasti nízkouhlíkových technologií pro energii), <http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC105642>.

¹⁰ Spojené státy, Japonsko, Jižní Korea, Čína.

¹¹ IRENA (2019), zpráva o inovačním prostředí napomáhajícím k budoucnosti poháněné obnovitelnými zdroji: „Solutions to integrate variable renewables“ (Řešení pro integraci intermitentních obnovitelných zdrojů), předložena v Bruselu dne 19. února 2019.

¹² JRC (2017), „Supply chain of renewable energy technologies in Europe“ (Dodavatelský řetězec technologií v oblasti obnovitelné energie v Evropě).

¹³ Hoogland O., Van der Lijn, N., Rademaekers, K., Gentili, P., Colozza, P., Morichi, C., 2017, „Assessment of Photovoltaics (PV) Task F Strategies to rebuild the European Pv sector“ (Posouzení fotovoltaiky, strategie k obnově evropského odvětví fotovoltaiky), Trinomics.

¹⁴ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/technology-and-innovation/strategic-energy-technology-plan>

154,7 miliardy EUR¹⁵. Nedávná zpráva o cenách energie a nákladech na energii v Evropě¹⁶ dále dokládá pozitivní dopad na průmyslovou konkurenceschopnost, protože větší objem obnovitelné energie je klíčovým faktorem poklesu velkoobchodních cen energií v posledních letech. Jak již zdůraznila agentura IRENA, zvýšené zavádění obnovitelných zdrojů energie uvedlo do pohybu také celosvětovou přeměnu v oblasti energií s významnými důsledky pro geopolitiku a EU má jednoznačně postavení průkopníka¹⁷.

Obnovitelné zdroje přispívají rovněž ke snížení znečištění ovzduší a pomáhají rozvojovým zemím v přístupu k cenově dostupné a čisté energii. Mezi lety 2011 a 2016 vzrostla kapacita výroby obnovitelné energie o téměř 10 GW a počet lidí využívajících řešení založená na obnovitelné energii a nezávislá na rozvodné síti vzrostl šestnásobně a dosáhl více než 133 milionů¹⁸. Odhaduje se, že do roku 2030 budou obnovitelné zdroje energie zásobovat více než 60 % nových elektrických připojení a samostatné a minisíťové systémy budou poskytovat prostředky pro téměř polovinu nových připojení¹⁹. V neposlední řadě, a co je nejvíce důležité, nižší náklady na technologie v kombinaci s digitalizací činí z obnovitelných zdrojů energie skutečnou hnací sílu posilování postavení spotřebitelů, tak aby měli klíčovou úlohu při transformaci energetiky.

Tato zpráva nabízí nejnovější údaje o pokroku do roku 2017 v plnění 20% cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2020 a zabývá se povinností Evropské komise podávat zprávy podle článku 23 první směrnice a směrnice o nepřímé změně ve využívání půdy (ILUC)²⁰. Primárním zdrojem údajů pro zhodnocení pokroku v plnění cíle pro rok 2020 jsou statistiky o energii předané členskými státy Eurostatu do ledna 2019. Tato zpráva vychází ze 4. pololetní zprávy členských států o pokroku v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro období 2015–2016²¹ a také z doplňkové technické analýzy provedené v průběhu roku 2018. Také zahrnuje přehled možností, co se týče mechanismů spolupráce a posouzení správních rámců a udržitelnosti biopaliv.

2. POKROK EU-28 VE VYUŽÍVÁNÍ ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ

V roce 2017 EU dosáhla podílu 17,52 % obnovitelné energie na hrubé konečné spotřebě energie, přičemž v roce 2020 má být dosaženo cíle 20 %, a překročila tak orientační plán 16 % pro období 2017–2018. EU jako celek kromě toho dosáhla více, než jak je staveno v poněkud ambicióznějším vývoji, který formulovaly samotné členské státy ve svých národních akčních plánech pro energii z obnovitelných zdrojů²². EU je na dobré cestě splnění

¹⁵ Eurobserv'ER (2019) 2018 barometr. <https://www.eurobserv-er.org/18th-annual-overview-barometer/>

¹⁶ <https://ec.europa.eu/energy/en/data-analysis/energy-prices-and-costs>

¹⁷ IRENA (2019). „A New World: the geopolitics of the energy transformation“ (Nový svět: geopolitika přeměny v oblasti energií).

¹⁸ IRENA (2018), „Off-grid Renewable Energy Solutions: Global and Regional Status and Trends“ (Řešení založená na obnovitelné energii a nezávislá na rozvodné síti: Globální a regionální stav a trendy).

¹⁹ IEA (2017), „WEO-2017 Special Report: Energy Access Outlook“ (WEO-2017 Zvláštní zpráva: Výhled ohledně přístupu k energii).

²⁰ Směrnice (EU) 2015/1513.

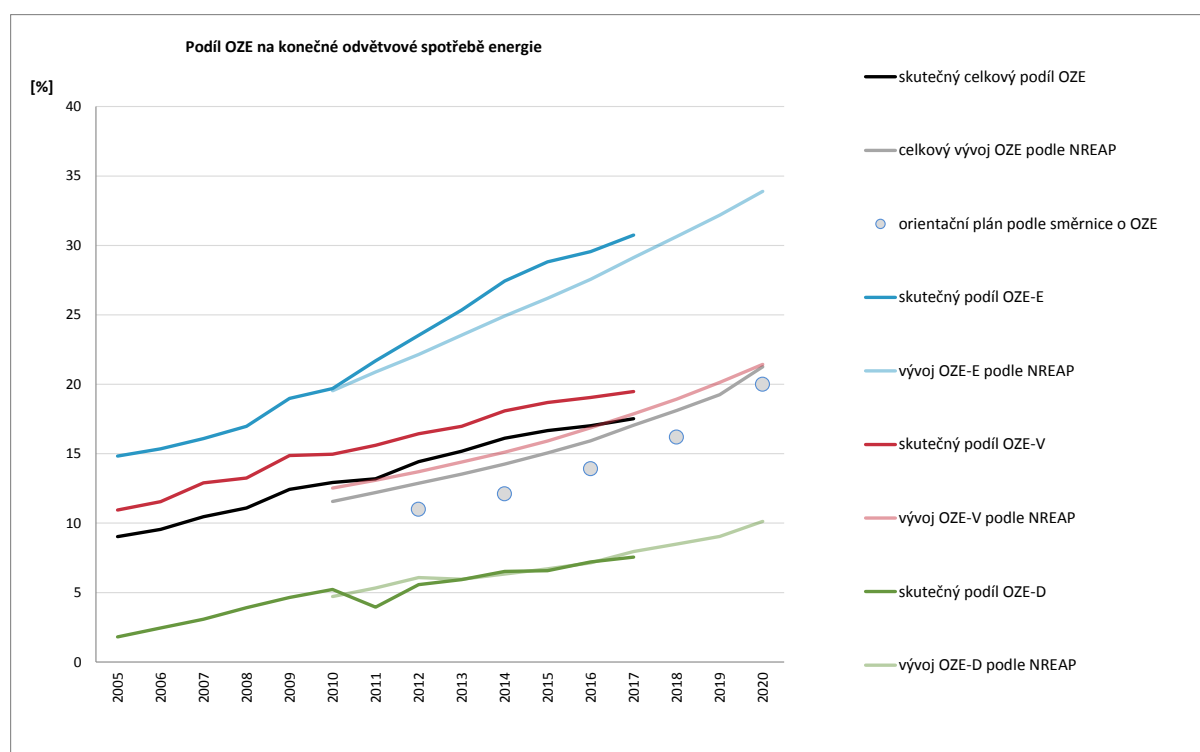
²¹ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/renewable-energy/progress-reports>

²² <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/renewable-energy/national-action-plans>

svého cíle do roku 2020. V minulých letech byl na úrovni EU zaznamenán nepřetržitý nárůst celkového podílu obnovitelných zdrojů energie (dále jen „OZE“) a odvětvového podílu obnovitelné energie v oblasti elektřiny (dále jen „OZE-E“), vytápění a chlazení (dále jen „OZE-V&Ch“) a v menší míře v oblasti dopravy (dále jen „OZE-D“).

Tempo zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů se však od roku 2014 zpomalilo. Ve srovnání s podílem 16,19 % v roce 2014 byl průměrný nárůst v období 2014–2017 jen 0,44 procentního bodu za rok, což je méně než průměrný roční nárůst o 0,83 procentního bodu za rok, který je nutný k dosažení 20% podílu v roce 2020. Vzhledem k tomu, že orientační plán podle první směrnice je v posledních letech strmější, bude splnění cílů vyžadovat vytrvalé úsilí.

Co se týče jednotlivých odvětví, byl podíl obnovitelné energie v odvětvích elektřiny a vytápění a chlazení na úrovni EU systematicky nad úrovněmi, které členské státy definovaly ve svých národních akčních plánech pro energii z obnovitelných zdrojů, zatímco v odvětví dopravy podíl obnovitelných zdrojů energie v podstatě odpovídá plánovanému vývoji.

Graf č. 1: Aktuální a plánované podíly energie z obnovitelných zdrojů pro EU-28 (2005–2020, %). Zdroj: Eurostat a národní akční plány pro energii z obnovitelných zdrojů (dále jen „NREAP“)

Co se týče celkové spotřeby obnovitelné energie, má největší podíl odvětví vytápění a chlazení s celkem 102 Mtoe v roce 2017, poté následuje elektřina z obnovitelných zdrojů se spotřebou 86,7 Mtoe a odvětví dopravy se spotřebou 23,65 Mtoe²³.

Hlavní obnovitelné zdroje využitě ve spotřebě energie byly biomasa v oblasti vytápění a chlazení, vodní a větrná energie v oblasti elektřiny a biopaliva v dopravě. V odvětví elektřiny je zřetelný posun směrem k obnovitelným zdrojům energie. Jedním z klíčových faktorů byl pokles nákladů na elektřinu ze solární fotovoltaiky a větrné energie, které v roce 2009 klesly na téměř 75 % a v roce 2018 na zhruba 50 % (v závislosti na trhu), a to vzhledem ke snížení kapitálových nákladů, pokroku v účinnosti a zlepšování dodavatelského řetězce a soutěžním výběrovým řízením u režimů podpory. Prvním evropským solárním projektem, který byl vypracován bez jakékoliv veřejné podpory, byl projekt Ourika v roce 2018 v Portugalsku. V Německu byly tržní prémie vyplacené za solární fotovoltaický projekt o výkonu 1,4 MW pod tržní hodnotou solární energie v létě 2018 a v Dánsku byly vyvinuty nové projekty v oblasti větrné energie za pevnou výkupní cenu 2,5 EUR/MWh. Výběrová řízení na rozvoj pobřežních větrných elektráren o výkonu 1 610 a 700 MW získala jak v Německu, tak v Nizozemsku nabídky na nulové dotace.

Pokles nákladů je také jedním z klíčových faktorů zvýšení podnikového získávání obnovitelných zdrojů energie, zejména v těch případech, kdy podnikoví uživatelé energie podepíšíou přímou smlouvu o nákupu elektřiny s výrobcem obnovitelné energie. Během období let 2015–2018 se podnikové smlouvy o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů v Evropě²⁴ zečtyřnásobily z 506 MW na 1 967 MW.

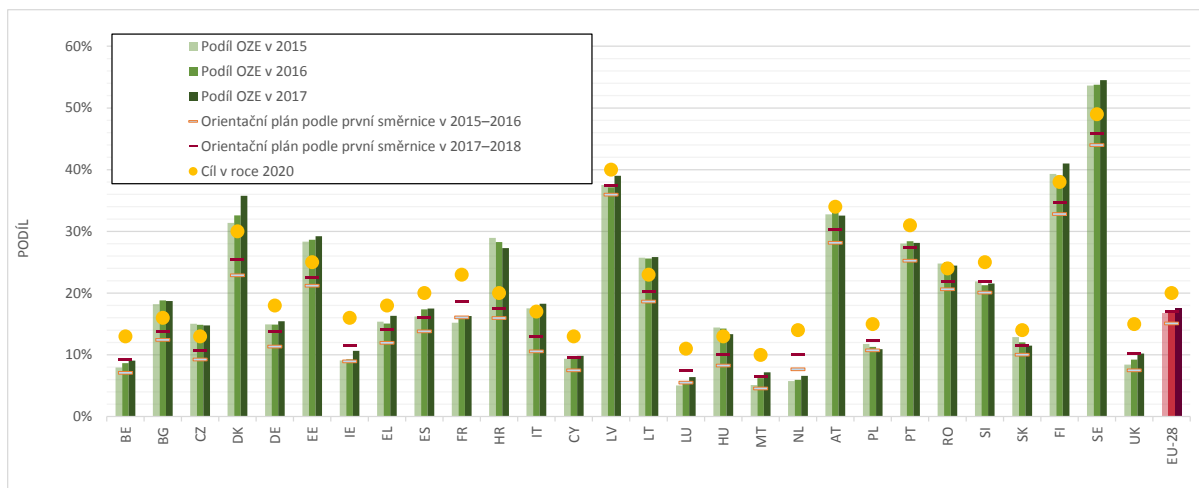
3. PODROBNÉ POSOUZENÍ POKROKU ČLENSKÝCH STÁTŮ A PROGNÓZ DO ROKU 2020

1. Pokrok v odvětví elektřiny, vytápění a chlazení a dopravy

Podíly obnovitelné energie odrážejí historickou rozmanitost ve skladbě zdrojů energie v členských státech a jejich rozdíly v možnostech využívání energie z obnovitelných zdrojů, tudíž se podíly nacházejí v rozpětí od 6,4 % v Lucembursku do 54,5 % ve Švédsku v roce 2017 (viz graf č. 2).

²³ Eurostat SHARES 2017. Využití multiplikátorů stanovených v první směrnici.

²⁴ Včetně Norska.

Graf č. 2: Podíly obnovitelné energie EU a členských států na hrubé konečné spotřebě energie 2015–2017 vs. plány stanovené v první směrnici (zdroj: Eurostat).

Na základě 4. zpráv členských států o pokroku v oblasti energie z obnovitelných zdrojů (dále jen „zprávy o pokroku“), které pokrývají období 2015–2016²⁵, dosáhlo 25 členských států vyšších hodnot, než jaké jsou stanoveny v jejich orientačním plánu podle první směrnice pro období 2015–2016. Orientační plány stanovené v první směrnici nesplnily tři členské státy, z nichž nejvyšší rozdíl vykazuje Nizozemsko se skutečným průměrným podílem 5,9 % za období 2015–2016, zatímco orientační plán podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů (dále jen „SOZE“) byl 7,6 %. Rozdíl vzhledem k plánovanému 9,7% podílu obnovitelné energie pro rok 2016 v rámci národních akčních plánů pro energii z obnovitelných zdrojů je ještě větší. Nizozemsko i nadále zaostává za plánovaným vývojem v oblasti OZE-E a do určité míry také v oblasti OZE-D. Své orientační plány pro období 2015–2016 stanovených v první směrnici nesplnily rovněž Lucembursko a Francie, i když se odchýlily jen v omezené míře.

Údaje z Eurostatu za rok 2017 neukazují významně odlišný obrázek. Celkem 11 členských států (Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Chorvatsko, Itálie, Litva, Maďarsko, Rumunsko a Švédsko) již dosáhlo podílu, který odpovídá jejich cíli, který má být splněn do roku 2020. Ze zbývajících 17 členských států deset již splnilo svůj předběžný plán stanovený v první směrnici pro období 2017–2018. Zbývajících sedm členských států (Belgie, Francie, Irsko, Lucembursko, Nizozemsko, Polsko a Slovinsko) bude muset zvýšit své úsilí, aby splnily průměrný plán pro období 2017–2018 směřující k roku 2020.

Při pohledu na absolutní úroveň spotřeby obnovitelné energie v EU-28 je vidět značný nárůst ze 189 Mtoe v roce 2015 na 204 Mtoe v roce 2017, tj. 8 %. Během stejného období však vzrostla hrubá konečná spotřeba energie z 1 125 Mtoe na 1 159 Mtoe, což vedlo ke snížení podílu energie z obnovitelných zdrojů, protože ten je počítán tak, že se konečná spotřeba

²⁵ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/renewable-energy/progress-reports>

obnovitelné energie vydělí hrubou konečnou spotřebou energie. Tato zvýšená poptávka je jedním z klíčových faktorů, který je v pozadí snížení podílu energie z obnovitelných zdrojů v roce 2017 ve srovnání s rokem 2016 v devíti členských státech (Bulharsko, Česká republika, Maďarsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko a Slovensko).

Odvětvové podíly energie z obnovitelných zdrojů ve velké většině členských států v období 2015–2017 rostly. U některých členských států se však odvětvové podíly změnily jen o méně než 0,3 procentního bodu. To je případ i devíti členských států v oblasti OZE-E (Bulharsko, Česká republika, Maďarsko, Polsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Španělsko a Švédsko), sedmi v oblasti OZE-V&Ch (Česká republika, Maďarsko, Německo, Rakousko, Polsko, Slovinsko a Slovensko) a deseti v oblasti OZE-D (Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Kypr, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Polsko a Rakousko).

V odvětví dopravy, kde by členské státy měly dosáhnout stejného cíle 10 %, by toto zpomalení mohlo být problematické v těch osmi členských státech (Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Polsko, Řecko a Slovinsko), které v odvětví dopravy vykazují spotřebu obnovitelné energie menší než 5 %, a které by tedy potřebovaly prudký nárůst, aby dosáhly 10% cíle. Možnou cestou, kterou lze prozkoumat, je rovněž využití statistických převodů pro odvětví dopravy, které umožňuje směrnice o nepřímé změně ve využívání půdy.

2. Mechanismy spolupráce

Mechanismy spolupráce jsou založeny na člancích 6 až 11 první směrnice. Zahrnují několik mechanismů, jejichž prostřednictvím mohou členské státy spolupracovat v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, jako jsou statistické převody, společné projekty a společné režimy podpory. Statistické převody jsou důležité zejména pro usnadnění dosažení cílů, protože umožňují členským státům, které dosáhly vyššího podílu obnovitelné energie, než jaký je jejich národní cíl, převést nadbytek do jiných členských států. V současné době existují dvě dohody, díky kterým lze využít statistických převodů mezi Lucemburskem a Litvou a Lucemburskem a Estonskem. V obou případech stanovují, že Lucembursko přijme statistické převody pro období 2018–2020.

Podle odhadů, které členské státy zahrnuly do svých zpráv o pokroku, bude ve srovnání s orientačním plánem vyprodukováno celkem 12 564 ktoe přebytečné energie z obnovitelných zdrojů, která bude dostupná pro možný statistický převod v roce 2020. To odpovídá zhruba polovině francouzské hrubé konečné spotřeby energie z obnovitelných zdrojů. Pro členské státy, které nemohou splnit cíl do roku 2020 využitím vlastních obnovitelných zdrojů, by toto bylo schůdným řešením, jak splnit své cíle efektivně z hlediska nákladů (viz tabulka č. 1).

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Belgie			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bulharsko		372	357	528	641	601	610	691	420	471	411	341
Česká republika		0	0	0	0	1 145	1 039	947	863	892	678	643
Dánsko			694	834	1 123	1 106	1 223	1 452	552	619		63
Německo			6 895	8 436	6 546	9 390	7 272	7 911	4 130	5 976		3 065
Estonsko	101	117	135	122	75	94	154	163	186	235	279	296
Irsko				93	-14	111	79	26	-142	-12	-239	-366
Řecko		137	201	320	242	195	137	-162	737	743	683	529
Španělsko			2 290	3 083	2 720	3 357	1 990	2 963	2 049	2 793		839
Francie		-641	-2 708	-1 877	-1 565	-3 721	-4 048	-4 075	0	0	0	0
Itálie	8 324	8 613	7 405	10 011	10 937	9 343	9 468	7 789	7 259	5 828	4 462	3 397
Kypr	0	-11	28	44	45	43	29	29	57	34	21	0
Lotyšsko							-69	-127				
Lucembursko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-50		-120
Maďarsko		968	1 150	1 213	1 295	883	970	803				
Malta							4	10				0
Nizozemsko							0	0	0	0	0	0
Rakousko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Polsko		543	729	929	530	93	174	-260	968	968		587
Portugalsko			83	82	84	144	128	154	81	131	-4	50
Rumunsko	1 153	1 306	794	942	645	692	1 089	886	258	405	263	0
Slovinsko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slovensko			302	254	142	222	305	364	90	110		0
Finsko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Švédsko	2 407	2 141	2 482	3 318	3 214	3 335	3 347	3 475	3 215	3 610	3 428	3 241
Celkem	11 985	13 544	20 838	28 332	26 660	27 033	23 901	23 038	20 722	22 752	9 982	12 564

Tabulka č. 1: Aktuální a odhadovaná přebytečná výroba a/nebo nedostatečná výroba obnovitelné energie v členských státech ve srovnání s orientačním plánem podle SOZE (ktoe). Zdroj: Navigant 2019²⁶, zprávy členských států²⁷.

3. Projekce

Za účelem posouzení možnosti dosáhnout cíle pro rok 2020 bylo pro Komisi provedeno modelování²⁸. Analýza zkoumá, do jaké míry by současné politické iniciativy (dále jen „SPI“) v oblasti obnovitelné energie (uvedené členskými státy v jejich zprávách o pokroku) doplněné plánovanými politickými iniciativami (dále jen „PPI“) byly dostačující k tomu, aby vyvolaly cílené zavádění energie z obnovitelných zdrojů do roku 2020, a to pro každý členský stát. Z tohoto modelování vyplývá, že s politickými iniciativami v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, které jsou v současné době zavedeny a plánovány, lze v roce 2020 na

²⁶ Navigant 2019: [„Technical assistance in realisation of the 4th report on progress of renewable energy in the EU, final report“ \(Technická pomoc při realizaci 4. zprávy o pokroku v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v EU, závěrečná zpráva\).](#)

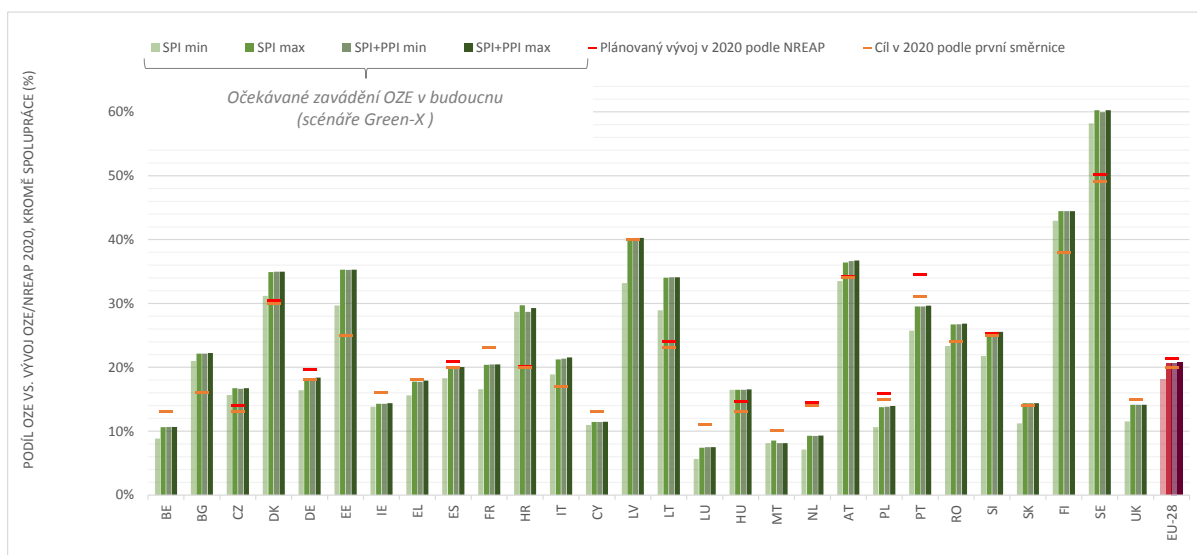
²⁷ Tabulka zahrnuje jen ty členské státy, které poskytly tyto konkrétní informace ve své zprávě o pokroku.

²⁸ Výpočet scénáře byl proveden s použitím modelu Green-X, což je simulační nástroj pro nástroje politiky v oblasti obnovitelných zdrojů energie v Evropě <https://green-x.at/>.

úrovni EU očekávat podíl obnovitelné energie mezi 18,1 % až 20,7 %²⁹. U řady členských států se ve zbývajících letech očekávají dobré výsledky, kdy dosažená úroveň zavádění bude přesahovat úrovně jejich cílů.

U 11 členských států (Belgie, Francie, Irsko, Kypr, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Řecko a Spojené království) se však zdá, že politiky prováděné v současné době v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a již plánované iniciativy v této oblasti nejsou dostačující k tomu, aby bylo dosaženo požadovaného objemu obnovitelné energie čistě na vnitrostátní úrovni.

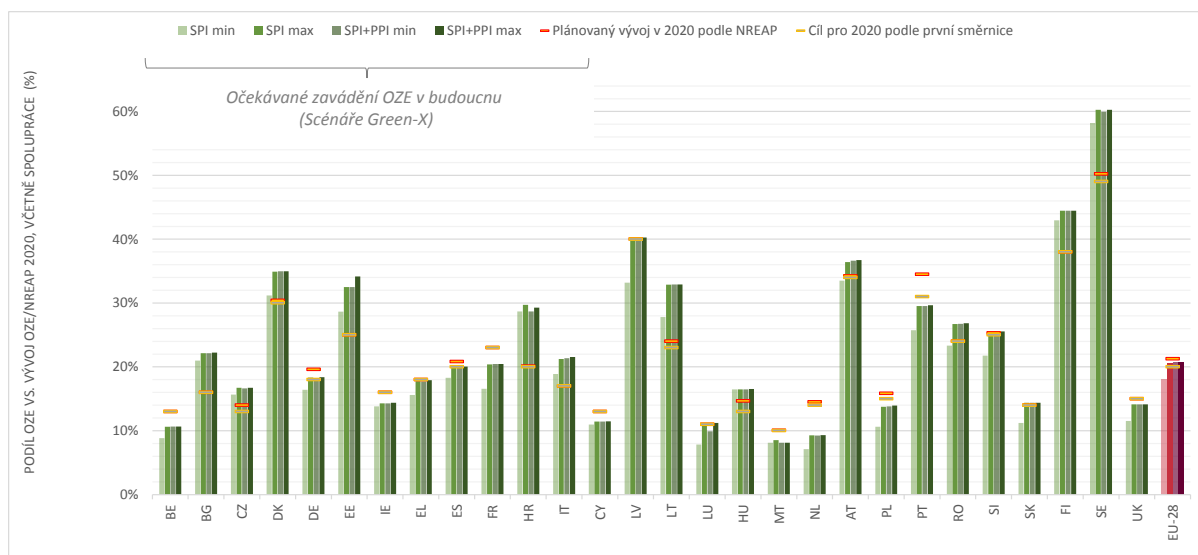
Kromě toho je u sedmi členských států (Lotyšsko, Německo, Rakousko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko a Španělsko) znát určitá nejistota související s dosažením cíle v oblasti obnovitelné energie pro rok 2020. Schopnost splnění jejich závazných národních cílů pro rok 2020 bude z velké míry záviset na úrovních poptávky po energii v případě, že by se výrazně zvýšila poptávka po energii, což by srovnalo jejich spotřebu energie s původním vývojem, který byl naznačen v nejnovějším referenčním scénáři EU. S ohledem na odsouhlasené mechanismy spolupráce pro Lucembursko, Estonsko a Litvu jsou výsledky uvedeny v grafu č. 4.

Graf č. 3. Očekávaný podíl energie z obnovitelných zdrojů v roce 2020 vs. cíle SOZE pro rok 2020 a plánované (NREAP) cíle (%) kromě spolupráce. (Navigant 2019³⁰).

²⁹ Toto rozmezí naznačuje nejistotu související s klíčovým vstupním parametrem posouzení budoucího pokroku v oblasti obnovitelné energie, které je založeno na modelu. V tomto ohledu hrají rozhodující úlohu budoucí poptávka po energii (růst) a provádění politiky.

³⁰ Navigant 2019: „[Technical assistance in realisation of the 4th report on progress of renewable energy in the EU, final report](#)“ (Technická pomoc při realizaci 4. zprávy o pokroku v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v EU, závěrečná zpráva).

Graf č. 4. Očekávaný podíl energie z obnovitelných zdrojů v roce 2020 vs. cíle SOZE pro rok 2020 a plánované (NREAP) cíle, včetně mechanismů spolupráce (členský stát, %). Zdroj: Navigant 2019.

Vzhledem k poměrně nízké celkové spotřebě energie Lucemburska mají převody z Estonska a Litvy významný vliv na schopnost Lucemburska dosáhnout svého cíle: očekává se, že v neoptimističtější scénáři Lucembursko dosáhne svého cíle pro rok 2020. Tytéž převody mají omezený vliv na podíl obnovitelné energie Estonska a Litvy, který podle nejhoršího možného scénáře klesne jen o 0,7 % v Estonsku a 0,9 % v Litvě.

Všechny členské státy již do budoucna, podle svého návrhu vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu pro rok 2030³¹, předložily své příspěvky ke splnění závazného cíle na úrovni EU pro podíl nejméně 32 %, díky čemuž by se obnovitelné zdroje energie staly základem pro energetický systém Unie. Do června 2019 Komise posoudí, zda jsou tyto vnitrostátní příspěvky a související politiky a opatření v souladu se záměry EU, a v případě potřeby vydá doporučení členským státům.

4. Administrativní překážky

Ve svých 4. zprávách o pokroku v oblasti energie z obnovitelných zdrojů členské státy informují o opatřeních týkajících se zjednodušení správních postupů pro projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů (podle článku 13 první směrnice). Podle externí analýzy³² byla v globálním měřítku velká část příslušných opatření první směrnice úspěšně prováděna ve všech členských státech. Tato opatření mimo jiné zahrnují: zjednodušené postupy pro malé projekty, požadavky na provozovatele soustav, aby poskytli odhady nákladů a další nezbytné informace, požadavky na rozdělování nákladů na rozvoj sítě a připojení k distribuční soustavě obnovitelné energie, zvážení zahrnutí OZE-E do vnitrostátního plánu

³¹ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-strategy-and-energy-union/governance-energy-union/national-energy-climate-plans>

³² Navigant 2019.

rozvoje sítě a existenci režimů podpory určených k podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů.

V posledních letech však přibývá překážek souvisejících s vytvářením a plánováním postupů. Co se týče odvětví elektřiny, tak vývoj směrem k větším projektům představoval určité překážky, jelikož takové projekty mají dodatečné požadavky s ohledem na územní plánování a plánování v oblasti životního prostředí. Co se týče odvětví vytápění a chlazení, spočívají překážky hlavně v nedostacích spojených s kapacitou sítě dálkového vytápění, zatímco u odvětví dopravy překážky vyplývají hlavně z nedostatku vhodné infrastruktury jak pro biopaliva, tak pro elektrická vozidla. Integrace zvyšující se kapacity obnovitelných zdrojů energie do sítě je také přetrvávající výzvou pro většinu členských států. Překážky vznikají hlavně kvůli vysokým nákladům na připojení k distribuční soustavě a také kvůli nedostatku předvídatelnosti a transparentnosti postupů pro připojení k distribuční soustavě.

4. POSOUZENÍ UDRŽITELNOSTI BIOPALIV³³

1. Přehled spotřeby biopaliv v EU

V roce 2016 dosáhla spotřeba EU udržitelných biopaliv 13 840 ktoe. Z toho bylo 11 083 ktoe (80 %) bionafta a 2 620 ktoe (19 %) bylo bioethanol. Většina (64 %) bionafty spotřebované v EU v roce 2016 byla vyrobena ze surovin z EU, zejména z řepky (~38 %), použitého kuchyňského oleje (13 %), živočišného tuku (8 %) a tálového oleje (2,5 %). Ze zbývajících 36 % bionafty spotřebované v EU pocházelo 19,6 % z palmového oleje z Indonésie (13,3 %) a Malajsie (6,3 %), 6,1 % z řepky hlavně z Austrálie (2,6 %), Ukrajiny (1,8 %) a Kanady (1,2 %), 4,8 % z použitého kuchyňského oleje z různých zemí mimo EU a 4,3 % ze sóji zejména ze Spojených států (1,5 %) a Brazílie (1,5 %).

Ethanol spotřebovaný v EU se také vyrábí hlavně ze surovin z EU (65 %), včetně pšenice (~25 %), kukuřice (~22 %) a cukrové řepy (17 %) a jen malé množství (~1 %) z celulóзовého ethanolu. Suroviny na bázi ethanolu z oblastí mimo EU zahrnují kukuřici (16,4 %), pšenici (2,9 %) a cukrovou třtinu (2,9 %). Mezi hlavní třetí země, které vyrábí suroviny pro bioethanol spotřebovaný v EU, patří Ukrajina (9,8 %), Rusko (2,1 %), Brazílie (1,8 %), Spojené státy (1,7 %) a Kanada (1,6 %).

Odhaduje se, že téměř veškerý bioplyn spotřebovaný v EU v roce 2016 pocházel z domácích surovin, zejména z plodin a zemědělsko-potravinářského odpadu (včetně mrvy) (75 %), následuje skládkový plyn (16 %) a splaškový bahenní plyn (9 %). Je obtížné určit původ biokapalin, které v roce 2016 tvořily méně než 1 % veškeré bioenergie spotřebované v EU, protože členské státy nerozlišují suroviny použité na výrobu biopaliv a biokapalin.

³³ Hlavní zdroj údajů a posouzení použitých v tomto oddíle: Navigant, 2019: „Technical assistance in realisation of the 2018 report on biofuels sustainability“ (Technická pomoc při realizaci zprávy o udržitelnosti biopaliv z roku 2018).

	Bioplyn	Biobenzin	Bionafta	Ostatní kapalná biopaliva	Biosložky do leteckého petroleje	Kapalná biopaliva celkem	Celkem
Silniční doprava	131	2 619	11 041	4,5	–	13 664	13 796
Železniční doprava	0,0		32,9	0,0	–	32,9	33,1
Mezinárodní letecká doprava	–	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Vnitrostátní letecká doprava	–	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Vnitrostátní plavba	0,0	1,4	3,5	0,0	–	5,0	5,0
Nespecifikovaná doprava	0,5	0,0	6,2	0,0	0,0	6,2	6,7
Celkem	132	2 620	11 083	4,5	0,0	13 708	13 840

Tabulka č. 2: Konečná spotřeba bioenergie v dopravě v EU (2016, ktoe). Zdroj: Eurostat.

2. Dopady biopaliv spotřebovaných v EU

Odhaduje se, že na produkci plodin určených na spotřebu biopaliv v EU v roce 2016 bylo potřeba 4,9 Mha půdy, a to na základě analýzy původu surovin pro výrobu biopaliv³⁴. Z toho se 3,6 Mha (73 %) nachází na území EU a zbývajících 1,3 Mha (26 %) na území třetích zemí. Co se týče celkové plochy orné půdy vyhrazené pro výrobu biopaliv, představovala 3,1 % v EU (na základě odhadu celkové plochy orné půdy EU 115 Mha), přičemž řepka představuje 56 % podílu z celkové plochy půdy využitě pro výrobu biopaliv. Ve čtyřech hlavních zemích mimo EU, které dodávají plodiny pro výrobu biopaliv spotřebovaných v EU (Ukrajina, Brazílie, Indonésie a Malajsie), bylo méně než 0,5 % jejich celkové orné půdy určeno k tomuto účelu.

Podle informací podaných členskými státy došlo v roce 2016 díky použití biopaliv v EU k úspoře celkového množství emisí ve výši 33,2 Mto CO₂ ekv. S ohledem na emise vyplývající z nepřímé změny ve využívání půdy, které se odhadly tak, že se objem rostlinných surovin za rok 2016 vypočetl odpovídajícími průměrnými hodnotami nepřímé změny ve využívání půdy ze směrnice o nepřímé změně ve využívání půdy, se celkové úspory emisí vyplývající z využívání biopaliv v dopravě v EU snížily na 11,8 Mto CO₂ ekv. (s rozsahem od 7,4 do 20,4 Mto úspor CO₂ ekv.)³⁵.

³⁴ Analýza surovin pro výrobu biopaliv také bere v potaz mezinárodní obchod s biopalivy a jejich surovinami a účinnost přeměny energie.

³⁵ Vypočítáno na základě předběžných odhadovaných emisí vyplývajících z nepřímé změny ve využívání půdy u surovin pro výrobu biopaliv, biokapalin a paliv z biomasy (g CO₂ ekv./MJ) v příloze VIII směrnice (EU) 2018/2001. Detailní údaje, viz Navigant 2019.

Nedávné souhrnné vyhodnocení³⁶ nejnovější dostupné vědecké literatury vypracované pro Komisi naznačuje, že bionafta je spojována s nejnvýznamnějšími dopady nepřímé změny ve využívání půdy (s mediánovou úrovní emisí vyplývajících z nepřímé změny ve využívání půdy 52 gCO₂ ekv./MJ), nejvyšší odhady v rámci této kategorie souvisí s bionaftou z palmového oleje, která má také největší rozdíly ve výsledcích. Ethanol na bázi potravinářských a krmných plodin má mediánovou úroveň emisí vyplývajících z nepřímé změny ve využívání půdy 21 gCO₂ ekv./MJ. Pro srovnání, předběžné odhadované emise vyplývající z nepřímé změny ve využívání půdy uvedené v příloze VIII přepracovaného znění směrnice o energii z obnovitelných zdrojů jsou 55 gCO₂ ekv./MJ u olejnin, 12 gCO₂ ekv./MJ u obilovin a jiných plodin bohatých na škrob a 13 gCO₂ ekv./MJ u cukrů. Vyhodnocení obsahuje další informace o nepřímých dopadech biopaliv.

Pěstování surovin, které se používají pro výrobu biopaliv spotřebovaných v EU, může potenciálně vyústit v negativní dopady na životní prostředí, které jsou specifické pro danou lokalitu a závisí na použitých zemědělských postupech³⁷. Ve svých zprávách o pokroku poukazuje většina členských států na omezené pěstování surovin, které se používají pro výrobu biopaliv, ve srovnání s celkovou zemědělskou činností, a proto se členské státy domnívají, že související dopady na životní prostředí nejsou významné. Několik členských států poukazuje na to, že veškerá zemědělská produkce je regulována s ohledem na dopady na životní prostředí, a proto se domnívají, že by se v souvislosti s produkcí plodin pro výrobu biopaliv nemělo očekávat více dopadů než u produkce ostatních plodin³⁸. Podrobné posouzení environmentálních dopadů výroby biopaliv spotřebovaných v EU je součástí externí studie³⁹. Komise rovněž nedávno zveřejnila souhrnnou zprávu poskytující nejnovější dostupné údaje a posouzení o stavu rozšiřování produkce potravinářských a krmných plodin ve světě⁴⁰.

Byl posílen rámec EU pro udržitelnost bioenergie v rámci přepracovaného znění směrnice o energii z obnovitelných zdrojů. Směrnice zejména stanoví vnitrostátní limity, které se do roku 2030 postupně sníží na nulu, pro biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy s vysokým rizikem nepřímé změny ve využívání půdy vyráběné z potravinářských a krmných plodin, u nichž je zjištěno značné rozšíření oblasti produkce na půdu s velkou zásobou uhlíku. Tyto limity ovlivní množství uvedených paliv, které lze započítat při výpočtu celkového podílu obnovitelných zdrojů energie a podílu těchto zdrojů v dopravě. Směrnice však umožňuje

³⁶ Wageningen Research, Netherlands Environmental Assessment Agency and CENER, 2017, Study on reporting requirements on biofuels and bioliquids stemming from the Directive (EU) 2015/1513 (Studie o povinnosti podávat zprávy o biopalivech a biokapalinách vyplývající ze směrnice (EU) 2015/1513).

³⁷ Je však třeba poznamenat, že ani údaje specifické pro danou lokalitu, ani údaje související výhradně s dopady na životní prostředí, které má pěstování surovin pro výrobu biopaliv, nejsou dostupné.

³⁸ Za pozornost stojí, že současná společná zemědělská politika (dále jen „SZP“) významně přispívá k podpoře biologické rozmanitosti a udržitelných zemědělských systémů prostřednictvím doplňkových opatření řady různých nástrojů. S ohledem na budoucí SZP po roce 2020 je jedním z devíti konkrétních cílů SZP přispění k ochraně biologické rozmanitosti, posílení ekosystémových služeb a zachování stanovišť a krajiny. Politika usiluje o zvýšení úrovně environmentálních a klimatických ambicí.

³⁹ Navigant 2019.

⁴⁰ EK, 2019, Zpráva o stavu rozšíření produkce relevantních potravinářských a krmných plodin ve světě.

osvobodit od vnitrostátních limitů ta biopaliva, biokapaliny a paliva z biomasy, které jsou kvalifikovány jako nesoucí nízké riziko nepřímé změny ve využívání půdy.

Za účelem uplatnění tohoto přístupu Komise dne 13. března 2019 přijala akt v přenesené pravomoci týkající se biopaliv s vysokým a nízkým rizikem nepřímé změny ve využívání půdy⁴¹, který v současnosti projednávají Rada a Evropský parlament. Obecně vzato se EU rozhodla zaměřit se v budoucnu na podporu pokročilých biopaliv a dalších nízkouhlíkových paliv, jako jsou elektřina z obnovitelných zdrojů a kapalná a plynná paliva z obnovitelných zdrojů nebiologického původu. Pokročilá biopaliva mají v současné době jen velmi malý podíl na trhu, ale existuje významný potenciál k rozšíření výroby. Komise bude pokračovat v podpoře rozvoje pokročilých biopaliv, a to i zkoumáním zdrojů pro potenciální nové suroviny. Zatímco v této fázi není k dispozici dostatek vědeckých důkazů, které by obhájily rozšíření surovin pro výrobu pokročilých biopaliv stanovených v příloze IX druhé směrnice, Komise bude i nadále posuzovat, zda by mohly být využity na výrobu pokročilých biopaliv v budoucnu další suroviny⁴².

3. Fungování nepovinných režimů uznávaných Komisí

První směrnice zmocňuje Komisi k uznání mezinárodních nebo vnitrostátních systémů osvědčování, označovaných jako nepovinné režimy, které provozovatelé mohou využít, aby prokázali soulad s kritérii pro udržitelnost a úspory emisí skleníkových plynů směrnice pro biopaliva a biokapaliny. V současné době bylo pro tento účel uznáno 14 nepovinných režimů⁴³. Členské státy jsou povinny přijmout důkazy týkající se kritérií udržitelnosti získané provozovateli, kteří se účastní těchto režimů. Toto ustanovení velkou měrou usnadňuje provádění kritérií udržitelnosti, protože provozovatelům umožňuje poskytnout požadované důkazy v návaznosti na jediné správní řízení ve všech členských státech EU⁴⁴. Každý nepovinný režim, o němž bylo přijato rozhodnutí a jenž fungoval po dobu posledních dvanácti měsíců, má za povinnost Komisi každoročně předložit zprávu⁴⁵.

Během několika posledních let se nepovinné režimy staly hlavním nástrojem prokázání souladu s kritérii EU týkajícími se udržitelnosti biopaliv. Během kalendářního roku 2017 bylo 21 429 kt kapalných biopaliv (včetně čistého rostlinného oleje), 140 045 tisíc m³ biomethanu (odpovídající přibližně 100,8 kt) a 119 119 kt surovin uděleno osvědčení prokazující soulad s kritérii udržitelnosti EU stanovenými v čl. 17 odst. 2 až 5 směrnice o energii z obnovitelných zdrojů. Při podrobnějším pohledu na kapalná biopaliva s osvědčením bylo 12 198 kt (57 % celkového množství) bionafta a 6 244 kt (29 %) bioethanol. Zbytek sestával z biopaliv vyrobených z hydrogennačně upraveného rostlinného oleje

⁴¹ C(2019) 2055 final.

⁴² První revize seznamu surovin uvedeného v částech A a B přílohy IX směrnice za účelem doplnění surovin, které splňují soubor přísných kritérií, bude provedena v červnu 2021.

⁴³ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/voluntary_schemes_overview_february_2019.pdf

⁴⁴ Sdělení Komise o nepovinných režimech a standardních hodnotách (2010/C 160/01) stanovilo zásady týkající se toho, jak Komise vykonává své pravomoci vedoucí k takovým rozhodnutím. Tento dokument byl doplněn sdělením o praktickém uplatňování režimu udržitelnosti EU pro biopaliva a biokapaliny (2010/C 160/02).

⁴⁵ Navigant, 2019. Přehled výročních zpráv o nepovinných režimech.

(1 784 kt, 8 %), čistého rostlinného oleje (1 053 kt, 5 %) a dalších paliv. Největší objemy surovin s osvědčením použitých na biopaliva pocházely z řepky (27 %), palmového oleje (16 %), použitého kuchyňského oleje (13 %) a kukuřice (12 %).

Komise uznává jen ty režimy, které splňují přiměřené normy spolehlivosti, transparentnosti a nezávislého auditu. Pro tento účel Komise provádí důkladné posouzení nepovinných režimů žádajících o uznání⁴⁶. To mimo jiné zajišťuje, že výrobci surovin splňují kritéria udržitelnosti podle první směrnice, informace o parametrech udržitelnosti jsou dohledatelné k původu surovin, společnosti jsou prověřovány auditory před tím, než zahájí účast na režimu, zpětné audity jsou prováděny pravidelně a auditoři jsou externí a nezávislí.

V posledních letech byla správa nepovinných režimů ve vyšší míře kontrolována ze strany veřejnosti⁴⁷. Za účelem řešení těchto obav a zaručení důsledného provádění zahrnuje článek 30 druhé směrnice přísnější pravidla pro ověřování kritérií udržitelnosti bioenergie, včetně silnějšího vnitrostátního dohledu a dohledu EU nad nepovinnými režimy a audity prováděnými třetími stranami. Kromě toho má Komise povinnost přijmout podrobná prováděcí pravidla týkající se přiměřených norem spolehlivosti, transparentnosti a nezávislého auditu a vyžaduje, aby je všechny uznané nepovinné režimy uplatňovaly. Komise také zřídí evropskou databázi za účelem zdokonalení sledovatelnosti udržitelných biopaliv.

⁴⁶ Podrobnosti týkající se procesu uznávání nepovinných režimů jsou k nalezení na následující internetové stránce Komise: <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/renewable-energy/biofuels/voluntary-schemes>.

⁴⁷ Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 18/2016: Systém EU pro certifikaci udržitelných biopaliv.

Nepovinný režim	Oblast působnosti		
	Název	Typ suroviny	Původ suroviny
International Sustainability and Carbon Certification (ISCC)	Široká škála surovin	Celosvětový	Celý dodavatelský řetězec
Bonsucro EU	Cukrová třtina	Celosvětový	Celý dodavatelský řetězec
Roundtable on Sustainable Biomaterial EU RED (RSB EU RED)	Široká škála surovin	Celosvětový	Celý dodavatelský řetězec
RTRS EU RED	Sója	Celosvětový	Celý dodavatelský řetězec
U.S. Soybean Sustainability Assurance Protocol (SSAP)	Sója	Spojené státy	Od pěstování na místo vývozu
Biomass Biofuels voluntary scheme (2BSVs)	Široká škála surovin	Celosvětový	Celý dodavatelský řetězec
Scottish Quality Farm Assured Combinable Crops Limited (SQC)	Všechny obiloviny a olejnin	Sever Velké Británie	Po první místo dodání surovin
Red Tractor Farm Assurance Combinable Crops & Sugar Beet (Red Tractor)	Obiloviny, olejnin, cukrová řepa	Spojené království	Po první místo dodání surovin
REDcert	Široká škála surovin	Evropa	Celý dodavatelský řetězec
Better Biomass	Široká škála surovin	Celosvětový	Celý dodavatelský řetězec
Gafta Trade Assurance Scheme	Široká škála surovin	Celosvětový	Spotřebitelský řetězec od farmy k prvnímu zpracovateli
KZR INiG System	Široká škála surovin	Evropa	Celý dodavatelský řetězec
Trade Assurance Scheme for Combinable Crops (TASC)	Kombinovatelné plodiny, jako jsou obiloviny, olejnin a cukrová řepa	Spojené království	Spotřebitelský řetězec od farmy k prvnímu zpracovateli
Universal Feed Assurance Scheme (UFAS)	Složky krmiv a krmné směsi, stejně jako kombinovatelné plodiny	Spojené království	Spotřebitelský řetězec od farmy k prvnímu zpracovateli

Tabulka č. 3: *Nepovinné režimy v současnosti uznávané Komisí.*

5. ZÁVĚRY

EU je na dobré cestě splnění svého cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů do roku 2020. V roce 2017 dosáhl podíl energie z obnovitelných zdrojů ve skladbě zdrojů energie EU 17,52 %. Investice do obnovitelné energie jsou stále více motivovány trhem a podíl veřejných dotací klesá. To bylo vyvoláno značným snížením nákladů na technologie v oblasti obnovitelné energie, snížením dotací prostřednictvím konkurenceschopnějších režimů podpory a doloženo četnými nulovými nebo nízkonákladovými výsledky aukce v několika evropských zemích.

Tempo zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů se však od roku 2014 zpomalilo. EU je sice stále na dobré cestě ke splnění svých cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů do roku 2020, nicméně úsilí by mělo být v době zbývající do roku 2020 zvýšeno, aby byly cíle skutečně splněny, a to také v souvislosti s očekávanou vyšší spotřebou energie v budoucnu. V roce 2017 již dosáhlo 11 členských států vyššího podílu obnovitelné energie, než jaký byl stanoven v jejich cílech pro rok 2020. Deset dalších členských států splnilo nebo překročilo svůj průměrný orientační plán stanovený ve směrnici o energii z obnovitelných zdrojů pro dvouleté období 2017–2018. Sedm členských států (Belgie, Francie, Irsko, Lucembursko, Nizozemsko, Polsko a Slovinsko) však bude muset vyvinout další úsilí, aby splnilo průměrný orientační plán pro období 2017–2018 směřující k roku 2020.

Za účelem splnění svých cílů pro rok 2020 v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a zachování těchto úrovní jako základ pro rok 2021 a následující roky je většina členských států vyzývána k tomu, aby pokračovala ve zvyšování úsilí o zavádění obnovitelných zdrojů energie napříč dotyčnými třemi odvětvími a aby při tom snižovala spotřebu energie. Nedávné modelování ukázalo, že politiky prováděné v současné době v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a již plánované iniciativy v této oblasti by mohly být v řadě členských států nedostatečné k tomu, aby došlo ke splnění vnitrostátních závazných cílů včas, pokud jsou zváženy jen domácí zásoby bez mechanismů spolupráce. Členské státy by v neposlední řadě měly zvážit možnost využití statistických převodů, jak je stanoveno ve směrnici o obnovitelných zdrojích energie, a to buď jako způsob, jak zajistit dosažení cíle, pokud je nedostatek, nebo jako prodej možných nadbytků do dalších členských států. Komise je připravena v tomto ohledu členské státy aktivně podporovat a usnadnit nezbytnou spolupráci.

V této souvislosti pokračuje nová mobilizace úsilí na všech úrovních a v celé Evropské unii. To se mimo jiné děje prostřednictvím vyhrazené pracovní skupiny pro energetickou účinnost ustavené Komisí, nových aukcí v oblasti obnovitelné energie, které již byly v několika členských státech oznámeny, např. ve Francii, Nizozemsku a Portugalsku, nebo prostřednictvím širšího využívání podnikových smluv o nákupu elektřiny, jejichž prostřednictvím evropské společnosti nakoupily rekordní množství výkonu větrné energie v roce 2018. Očekává se, že výsledky přinesou tato opatření v nadcházejících letech .

Biopaliva spotřebovaná v EU se i nadále ve velké míře vyrábí z domácích surovin. Kritéria udržitelnosti EU byla úspěšná v minimalizování rizika větších přímých dopadů na životní prostředí spojených s biopalivy bez ohledu na to, zda jsou vyráběny na domácí půdě, nebo dováženy z třetích zemí. Během několika posledních let se nepovinné režimy uznané

Evropskou komisí staly hlavním nástrojem při prokazování souladu s kritérii EU týkajícími se udržitelnosti biopaliv, a proto byly ve vyšší míře kontrolovány ze strany veřejnosti. Druhá směrnice zahrnuje nadto posílený rámec pro udržitelnost pokrývající veškeré využívání bioenergie (neomezuje se jen na biopaliva, ale pokrývá také použití biomasy a bioplynu k vytápění a výrobě energie), včetně nového přístupu omezujícího roli biopaliv s vysokým rizikem nepřímé změny ve využívání půdy. Byla zpřísněna správa nepovinných režimů včetně důsledného provádění auditů třetí stranou.